

Malmozás a zuhanyzóban

2013. február 8.

Egészen különleges fajta, a középszerűséget mindennél előbbre tartó tehetség kell ahhoz, hogy Hitchcock életéből, ilyen szereplőgárdával, ennyire semmilyen filmet készítsen valaki. Lehet, hogy Sacha Gervasi szenzációs dokumentumfilmje, a nyolcvanas évek mára majdnem teljesen elfeledett metálandájának nyomasztóan hétköznapi utóéletéről szóló Anvil véletlenül sikerült csak döbbenetesen jóra? Mert a Hitchcockban nyoma sincs sem lendületnek, sem érzelmeknek.

Gervasi jobban tenné, ha maradna a dokumentumfilmeknél, mert az aktuális valóságot képes érdekfeszítő módon megörökíteni, de a múlt történéseit képtelen megidézni Gervasi egyébként fiatal korában a Bush együttes dobosa volt, úgyhogy nem csoda, hogy most egy másik területen akar bizonyítani, de nagyon.

A Hitchcockban rengeteg a tódítás, az erőltetett hollywoodi dramaturgia bevethetőségének kedvéért kiagyalt baromság. A film Hitchcocknak a Psycho születését megelőző szakmai válságát, a produkció finanszírozásának nehézségeit, illetve a Psycho forgatásának történetét szeretné elmesélni. Gervasi az elsőt két jelenettel elintézi, a másodikat a közérthetőség kedvéért csak töredék- formában tárja elénk, a harmadikat, a legizgalmasabbat pedig olyan felszínes módon, újra csak elszórtan veti oda a közönségnek, hogy ahhoz pofa kell.

A rendező a film igazi hangsúlyát Hitchcock és felesége, Alma kapcsolatának kiemzésére helyezi, ám a megvalósítás bűzlik a hamisságtól. Alma hamvába holt afférja egy tévés forgatókönyvíróval például, úgy ahogy van kitaláció. Alma Hitchcock egész egyszerűen nem az a proto-karrierista volt, akinek a film lefesti. Bár Hitchcock szexuális frusztrációja valóban megmutatkozott abban, ahogy a főszereplőnőivel bánt, felesége a hitelesnek tartott életrajzi művek szerint inkább elnéző anyaként, és nem féltékeny háziasszonyként élte meg ezt. Tudta, hogy Alfie nem fog félredugni, csak éppen visket neki ott lent, de nagyon. Az meg, hogy Alma rendezte a Psycho-nak azt a legendás jelenetét, mikor Norman Bates leszúrja a magánnyomozót, komplett hazugság: igaz ugyan, hogy aznap Hitchcock lázasan feküdt otthon, de telefonon végig kapcsolatban állt Hilton Green rendező-asszisztenssel, aki az utasításait követve rendezte meg Arbogast halálát.

A film ráadásul teljesen megfelelkezik arról, hogy a Hitchcock házaspárnak akkoriban már volt egy huszonéves lánya is, aki szerepel a Psychóban! Erre az ember már tényleg csak legyinteni tud.

Sir Anthony Hopkins látható élvezettel hozza Hitchcock figuráját, de a karikatúra-szinten nem tud tovább lépni, és a rettenetes maszk sem segíti az alakítás elmélyítésében. Helen Mirren Alma szerepében a férjét mindenben támogató, intelligens bátya – kár, hogy ez a nő így, ahogy Gervasi filmje megformálja, nem létezett. A valódi Alma anyásabb volt, és jóval kevésbé emancipált.

Scarlett Johansson és a mellei ugyan plasztikusan kidomborítják Janet Leigh előnyeit, bár a film itt is hamukál: szupersztárnak állítja be, holott Hitchcock éppen azért tette meg főszereplőnek, mert olcsón megkaphatta, többek között mivel Hitchcock ügynökével volt viszonya. A film erről is hallgat.

Az meg már csak hab a tortán, hogy egy filmes újtóról szóló életrajzi film – egy olyan filmes újtóról szóló, aki hatalmas hangsúlyt helyezett a vizualításra! – hogyan nézhet ki csak egy fokkal jobban a Barátok közt-nél. A képek ugyanis olyannyira fantáziátlanok, hogy ha ezt a filmet Hitchcock látná, hezitálás nélkül hátba döfné Sacha Gervasit.

Wostry Ferenc